

Atlantisták korlátoltsága – levél egy régi barátnak

Kedves Pista,

az írásaidat nem olvasom, mert egyrészt nekem nem küldöd, másrészt azokat a lapokat sem olvasom, ahol megjelennek, harmadrészt Orbán-ellenes tirádákra nem fecsérelem az időm. Viszont Áginak küldöd, és ő időnként beszámol arról, hogy miket írsz.

Annak idején az Intézetben én téged tartottalak a legeszesebbnek (nem csak én) a sok igen jófejű munkatársunk közül (Lévai Imre, Mizsei Kálmán, Láng Laci, Kiss Jutka, stb.) Én magamat nem soroltam közétek. Én elsősorban a széleskörű tájékozottságomat, az ítélőképességemet, a kreativitásomat tartom nagyra, tárgyilagosságban meg egyenesen verhetetlen vagyok. (Bástya elvtárrsal szólva leginkább az álszerénységet szeretem magamban.)

Szóval, a lényegre térve, ti, atlantisták, leragadtatok a hidegháború korszakában. Az a kiinduló tételek, hogy Amerika a világ legnagyobb demokráciája, és a demokráciák védelmezője, tehát Amerika bármit is csinál, fel kell sorakozni mögéje és Nyugat-Európa mögé.

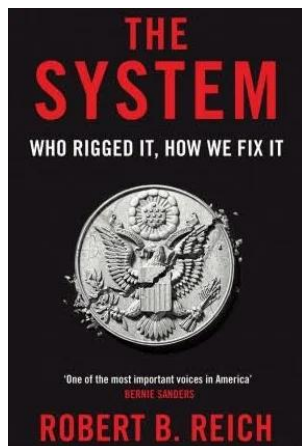
1. Először is, téves a kiindulópont, az alaptétel. Amerika nem demokrácia, Amerika plutokrácia. Még évtizedekkel ezelőtt, a Jockey-sorozatot nézve fennakadtam egy jeleneten: Jockey egy képviselőt úgy lehordott, mint egy pengősmalacot, amiért egy olyan indítványt támogatott, amely nem az ő érdeküket (az olajtermelőkét) szolgálta. Ugyanis „nem azért fizették”. Azóta változott a helyzet: nincs felső plafonja a képviselőjelöltek anyagi támogatásának. Márpedig olyanból nem lesz képviselő, aki nem szerepel kellő súllyal a médiában. Mi is a demokrácia? Márpedig ezek a képviselők a felhatalmazásukat nem a néptől kapják, a választás formális. A pénzemberek vesznek maguknak képviselőt, kijáróembert...

Ismered Robert Reich könyvét? Idemácsolom Botos Katalinnak az Utódaink Jövőjében megjelent könyvismertetése előzetesét (2023/9. szám):

The System – Who Rigged It and How We Fix It

by Robert Reich, Alfred A Knopf, NY 2020

Demokrácia-e még Amerika?

„Miközben Amerika a demokrácia megtestesítőjeként tetszeleg, és világszerte pusztító háborúkat visel a demokráciák védelmének örvén, Robert Reich, Clinton elnök volt munkaügyi minisztere *The System* c. könyvében azt a kérdést teszi fel, hogy Demokrácia-e még egyáltalán Amerika? A választási rendszert a korlátlan kampányfinanszírozási lehetőségek torzítják el. A gazdaságban a részvényesek érdekei minden más érdeket háttérbe szorítanak, és ráadásul a saját részvények megvásárlásának lehetősége a részvények árának manipulációjára ad lehetőséget. Az anyagi

egyenlőtlenségek az egekig szökkennek, nincs társadalmpolitika, amely azt mérsékelné. A könyv kiábrándít abból az illúzióból – már akinek még van ilyen –, hogy Amerika példát mutat, merre kell haladnunk. (*Botos Katalin könyvajánlata*)

Botos Katalin: [Demokrácia-e még Amerika?.pdf](#)

2. De ugyanakkor el kell ismerni, hogy a személyiségi jogok, a szabadságjogok tekintetében Amerika a csúcs. Úgyszintén a közösségek, iskolák, egyetemek, társadalmi szervezetek önállósága, autonómiája is rendkívül erős. Igen, ez egy individualista társadalom, erős helyi demokráciával, ahol nem erőltetik rád a társadalmi biztonságot, a védőhálót; rajtad múlik, hogy gondoskods-e magadról öreg korodra, vagy arra az esetre, ha megbetegedsz, hogy igényled-e a szakszervezet védelmét. Ez nekem szimpatikus, az egyénnel nem úgy számol, mint az önálló, magáról gondoskodni képtelen, társadalmi támogatásra szoruló emberről, hanem mint az önmagáért felelősséget vállaló, öntudatos egyéniséggel. Ennek tulajdonítható, hogy a tehetséges emberek számára Amerika kínálja a legjobb érvényesülési lehetőségeket; itt vannak a legjobb tudósok, a leghíresebb egyetemek, itt a legmagasabb szintű a technológia. – De ez egyáltalán nem jogosítja fel Amerikát, hogy a nem így gondolkodó, esetleg paternalista rendszereket jobb belátásra kényszerítse, megszállja, leckéztesse.

3. Amerikát a big business, a nagy pénzintézetek és a hadiipari komplexum irányítja, tartja kézben. Amerika háborúit nem a demokrácia terjesztése és védelme motiválja, hanem ez uralkodó körök érdekei. Beszédes számok: Amerika a világ GDP-jének a 25 százalékát állítja elő, a katonai kiadásokban 36 százalékkal, a fegyverexportban pedig 42 százalékkal részesedik... Nagyfokú primitívség kell ahhoz, hogy valaki ezt ne lássa, és Amerika külpolitikája és háborúi mögött – különösen a kommunizmus összeomlása óta – a demokráciák védelmét lássa.

4. Ugyanígy nagyfokú korlátoltság kell ahhoz, hogy valaki ne lássa: az orosz-ukrán háború Amerika háborúja az oroszok ellen (amiben a szerencsétlen ukránok a balek szerepét játsszák). A SzU szétesése és a rendszerváltások idején a szovjetek/oroszok érthető és akceptálható igénye volt, hogy Ukrajna ne legyen NATO tag, és ezt ígéretes és nemzetközi megállapodások sora támasztotta alá... (Most nem megyek bele a két ország közös történelmi múltjába.) Továbbá: Egy ország sem veszi jó néven, ha a határain túl élő nemzetrészeinek nem adják meg az alapvető nemzetiségi jogokat. Ha ez Magyarországgal történik meg, a diplomácián kívül nem nagyon van más eszközünk. De az atomnagyhatalom Oroszország is tétlenül nézze, hogy a határai mentén élő 8,5 millió orosz honfitársának nem adják meg az alapvető jogokat és üldözik őket? Reálpolitika is van a világon. Továbbá: elfogadhatatlan, hogy egy ország megtámadjon egy másik országot... És az miért fogadható el, hogy egy ország elnyomja a kisebbségeit?

5. A Nyugat degenerálódik. Én ezt már vagy húsz éve hajtogatom. A gender, a woke, a keresztényellenesség, a migránsok szabad beengedése, a cancel culture, a hagyományos nyugati értékek és kultúra szétverése... Neked ez a példaképed? Meg hogy a párizsi olimpia megnyitóján három „drag queen” viszi majd a fáklyát? Nekem ugyan nem. Állítólag itt a demokrácia kiterjesztéséről van szó meg a másság elfogadásáról... De el kell olvasni azokat a pszichológiai szakvéleményeket, hogy mi történik azokkal a fiatalokkal, akik nemváltoztató

műtéseket végeztetnek magukon. Meg végig kell gondolni, hogy mi történik azzal a társadalommal, amely felrúgja a család hagyományos intézményét; de már kezdenek látszani az eredmények. – Illene látni, hogy itt az identitások felszámolásáról van szó, hogy a „fogyasztók”, az állampolgárok tömegei öntudat és önérték nélküli kezelhető barmokként viselkedjenek...

6. Miután elmentek a nagyok (Kohl, Schmidt, Schröder, Pompidou, Giscard d'Estaing, Mitterand, stb.) egy tudatlan alja népség vezeti Európát. Ezek műveletlen, analfabéta médiacelebek, akikből a pénzügyi hatalom által működtetett média csinált vezetőket (– mindennek a csúcsa Liz Truss volt!). Vagy jószándékú, de reálpolitikai érzék nélküli zöldek. Neked ezek a példaképeid? És ezek után kellene mennünk? Ezekhez kellene igazodnunk? Akiknek lassan-lassan csak sikerül összehozniuk egy világháborút... Inkább adjunk hálát a sorsnak, hogy maradt még talpon (akit a média és a pénzvilág még nem nyírt ki) egy-két tehetséges reálpolitikus is, és ezek egyike, sőt, fő alakja! – a magyar Orbán Viktor. Pistám, Pistám, nagyfokú korlátoltság kell ahhoz, hogy valaki e zűrös és életveszélyes időkben Orbánban ne a józan ész és a kiutat, hanem a sorba be nem illeszkedő, „a nyugati értékekkel szembehelyezkedő” feltűnősködő krakélt lássa!

7. Még visszatérve a nagyhatalmi, világpolitikai konstellációkra. Amikor még létezett a kommunista világ – és ezek kemény diktatúrák voltak – Amerika és a Nyugat demokráciamissziója jogos volt. De a Szovjetunió és az európai kommunista országok átalakulása óta nincs kommunista veszély. És Kína is átalakult. Persze lehet mondani, hogy Oroszország autokrácia, Kína meg még mindig kommunista. De egy autokrácia nem egyenlő egy kommunista rendszerrel. A kommunizmus lényegéből fakadt a missziója, az erőszakos terjeszkedése. („... és nemzetközivé-é lesz, holna-apra a-a világ!”) De az autokráciákra ez nem jellemző. Az pedig, hogy Kína „kommunista” maradt, csupán azt jelenti, hogy a központi vezetés kézben tartja a folyamatokat, fontos területeken nem engedi sem a piaci spontaneitást, sem a pénztőke túlzott befolyását érvényesülni. Szóval perspektivikusan ezt akár még egy követendő modellnek is tekinthetjük... (Tudom, ez meredek kijelentés, de ha összevetjük az ellenpólusokkal: az amerikai plutokráciával és a nyugat-európai degeneráltsággal, és ha már választani kellene, akkor inkább legyen Kína!) – Bár itt van nekünk a sajátunk!

8. Az, hogy „ha most nem állítjuk meg az oroszokat, tovább fognak terjeszkedni”, nevetséges feltételezés. Már az egy Ukrajnába is majdnem beletörök a foguk. Továbbá: Ukrajnán kívül már csak Belorusszia és Moldava nem NATO-tag. Megtámadnának egy NATO-országot? Irreális feltételezés. Viszont megértem a volt balti szovjetköztársaságok félelmét, akik pl. önállóságukat visszanyerve nem adják meg az állampolgársági jogokat az ott élő oroszoknak – menjetek haza! jelszóval. Mint volt főállású szovjetológus állítom, hogy bár a balti államok elvesztették államiságukat a szovjet idők alatt, polgáraik nem szenvedtek diszkriminációt, normálisan élhettek (már ahogy lehetett egy szovjet-kommunista rendszerben), és – képzetesebbek és kulturáltabbak lévén – magasabb színvonalon.

9. Még valami: a szerencsétlen ukránok skizofréniájáról. Azért akartak és akarnak mindenáron csatlakozni a NATO-hoz, hogy az megvédje őket az oroszoktól. De tisztában kellett lenniük azzal, hogy ha ezt végbe akarják vinni, az oroszok megtámadják őket... és lőn.

Tehát a NATO-tagságra törekvés azt a szörnyűséget hozta rájuk, ami ellen a védelmet várták...

Hát így gondolkodunk mi most, Pistám, itthon Magyarországon, akik úgy véljük, hogy még megmaradt a józan ítélőképességünk.

Bp, 2024. május 29.

KK